

Motion till riksdagen

1988/89:L623

av Lars Norberg och Elisabet Franzén (båda mp)

Ansvar för skador vid kärnkraftshaverier

Normalt gäller för företag som bedriver farlig verksamhet s.k. strikt ansvar. Det betyder att den som bedriver verksamheten ersätter skador som uppstår p.g.a. verksamheten oavsett om det föreligger vårdslöshet eller ej. Ansvaret är obegränsat, exempelvis enligt flyg- eller järnvägsansvarighetslagen. När det gäller olyckor vållade av kärnkraftshaverier är det emellertid annorlunda. Reaktorinnehavarens ansvar är här begränsat till 800 miljoner kronor, därefter övertar staten ansvaret och svarar för skador upp till 4 000 miljoner kronor. För det som överskjuter 4 000 miljoner kronor får var och en stå sitt eget kast när man varit dum nog att utsätta sig för kärnkraftens följder.

Detta är en oförsvarlig situation. Enligt uppgift har kostnaderna för Tjernobylikatastrofens följder i Sovjet beräknats till över 100 miljarder kronor. Och då har de skador som vållats och alltjämt vållas utanför Sovjets gränser inte inräknats. Det vore i det sammanhanget av värde att få en sammanställning på de kostnader som hittills drabbat samhället p.g.a. Tjernobylikatastrofen.

Skall man fortsätta med att bedriva elproduktion medelst kärnreaktorer, så måste kraftföretaget liksom andra utövare av farlig verksamhet ta sitt fulla ansvar. Det betyder att atomansvarighetslagen skall ändras i detta avseende. I lagen måste dessutom föreskrivas att staten skall säkerställa att fullgoda reserver eller försäkringar föreligger för skador av samma storleksordning som i Tjernobylfallet.

Svenska staten bör dessutom verka för att samma principer skall gälla internationellt, så att Sverige kan ställa skadeståndskrav för liden skada vid reaktorhaverier utomlands då svensk egendom påverkas. Det är oacceptabelt att Sverige som i fallet Tjernobyli inte anser sig kunna ställa krav gentemot reaktorägaren – i detta fall Sovjetstaten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar begära att regeringen framlägger förslag till ändring av atomansvarighetslagen i enlighet med vad som i motionen anförts.

2. att riksdagen beslutar begära att regeringen verkar för att strikt ansvar skall gälla vid kärnkraftsolyckor internationellt,
{att riksdagen hos regeringen begär en redogörelse för den totala kostnaden i Sverige för Tjernobykatasrofens följder (personliga lidanden och sänkt livskvalitet oräknade).¹}

Mot. 1988/89
L623

Stockholm den 25 januari 1989

Lars Norberg (mp)

Elisabet Franzén (mp)